

پرتاب علم از آستان
شعر جهان

- سورة بی‌مایگان / از متون بودایی / دکتر رضا علوی
- سه شعر از اوسیب ماندلشتام / رضا سیدحسینی
- این همه قرات میان ما / خسرو ناقد

سوره بی‌مایگان

ترجمه رضا علوی
(از زبان پالی)

فصل پنجم از متون بودایی «دمآبادا»

۱۲۶

دراز است شب بیداران، دراز است راه فرسودگان.
دراز است سیر حیات بی‌مایگان که ندانستند آیین نیک را.

در سفر اگر کسی بهتر از خود یا برابر با خود نیافتی تنها برو،
با بی‌مایگان منشین. *شوروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی*

رسال جامع علوم انسانی
بی‌مایگان در اندیشه فرزند و مال برنجند،
آنکه حتی مالک خود نیست فرزندش کجاست و مال کجا؟

بی‌مایه‌ای که بی‌مایگی خود را بشناسد تا آن حد خردمند است،
بی‌مایه‌ای که خود را خردمند بداند،
او را بی‌مایه واقعی خوانند.

اگر بی‌مایه‌ای یک عمر با خردمندی نشیند راه درست را نخواهد شناخت،
چنانکه قاشق مزه آش را.

اهل فکرت حتی اگر یک دم با خردمندی نشینند،
زود آیین (نیک) را دریابند،
چنانکه زبان مزه آش را.

بی مایگان و نادانان دشمنان خویشند،
و پلیدی کنند که ثمر تلخ دهد.

کاری که سرانجامش درد است،
و حاصل آن را با اشک باید برداشت،
نکو نیست.

آن کار نیکوست که چون کرده شد پشیمانی نیارد،
و حاصل آن را با شوق و خیال خوش بردارند.

تا (میوه) خطا نرسیده است بی مایه خود را خردمند می شمارد،
و چون رسید درد از پی آید.

بگذار بی مایه هر ماهه خوراک خود را با سر گیاه کوشا بخورد،
[اما] او یک شانزدهم ارج آن کس را که آیین نیک را درک کرده
است ندارد

خطاکاری چون شیر تازه [فوراً] نمی بندد،
و مانند آتشی زیر خاکستر از پی بی مایه می آید.

آنگاه که بی مایه علم آموزد به زبان اوست،
[علم] ثمر کار نیک او نفی کند و سرش را از هم بشکافد.

بگذار تا بی مایه شهرت بیجا طلبد و مقامی در میان طالبان راه:
سروری در مجالس،

و ستایش در میان دیگران.

باشد که عوام و خواص هر دو بیندیشند که این کار را من کرده‌ام.
و بگذار که به من نیاز داشته باشند،
برای هر چه باید و نباید بشود.
چنین است فکر بی‌مایگان،
و آرزومندی و غرورشان فزونی یابد.

برخی راهها به خواسته‌ها می‌رسد،
و برخی به نیروانا (فنا)
جویندگان راه بودا چون این را دریافتند از ناموری خوشنود نشوند،
و در پی حکمت روند.

۱۴۸

نشر دیگر منتشر کرده است:

منبع شناسی زنان

(دو مجلد)

گردآورندگان:

منیژه نجم عراقی — مرسده صالح پور و نسترن موسوی

نشر دیگر — تهران — صندوق پستی ۱۷۹۹ — ۱۵۸۱۵ (تلفن ۸۸۰۲۵۳۱)